

Achter de bar van een dorpscafé tapt de 21-jarige João Costa een biertje. Hij vertelt over zijn moeder, die hij adoreert. „Ze heet Lucia Maria. Ze is heel religieus en heeft een hechte band met Fatima, de alias van Nossa Senhora, Onze Vrouwe Santa Maria. Als er iets aan de hand is, praat mijn moeder met het beeld alsof het een levende is. Mijn moeder kan goed koken, net als mijn grootmoeder, die Maria José heet. Mijn vader heet João Maria. Eigenlijk heet iedereen hier Maria, behalve ik. Al krijg ik vijf kinderen, ik zal ze allemaal Maria noemen. Dat is traditie, voor jongens en voor meisjes.”

‘Hier’ is Santa Maria, het op een na kleinste en warmste eiland van de Azoren, de Portugese archipel, gelegen in de Atlantische Oceaan. De Azorianen zijn zeer gelovig. Oorspronkelijk waren alle negen eilanden vernoemd naar een heilige. Later werden sommige hernoemd, behalve Santa Maria. Het eiland is het buitenbeentje in de archipel: als enige heeft het twee witte zandstranden en het is opgebouwd uit fossielen die bij een aardverschuiving omhoog zijn gedrukt. Santa Maria werd als eerste ‘ontdekt’, op 15 augustus 1427, de dag van Maria Hemelvaart. Vandaar de naam.

Mannendijen

Wasgoed wappert aan lijnen, naast de deuren van witgekalkte huizen zijn tegels ingemetseld met daarop een afbeelding van de heilige Maria met een kroon. Deurposten en raamkozijnen hebben felle kleuren. In het ene dorp zijn ze blauw, in het andere groen of geel. De kleur van je dorp neem je mee als je verhuist, zodat altijd zichtbaar is waar je vandaan komt.

De daken hebben een flauwe helling, om geen prooi te worden van de straffe wind. De dakpannen zijn van rode klei, gewonnen uit de woestijn Barreiro da Faneca en gevormd op de dijnen van de mannelijke makers.

De wind jaagt altijd, overal om je heen zie je het natuurlijke landschap, van de dramatische wolkenlucht tot de ruige

Traptreden

Het aantal traptreden naar Nossa Senhora dos Anjos is gelijk aan het aantal kralen in de rozenkrans.

welvingen die uitlopen in de oceaan. Nossa Senhora mag dan overal zichtbaar zijn – wie een kerkje of kapel binnengaat, loopt geheid tegen een Mariabeeld aan en niet tegen een Christus aan het kruis – Maria is niet de belangrijkste heilige op het eiland, dat is Santo Cristo dos Milagres, Christus der Wonderen. Tijdens het jaarlijkse feest ter ere van hem, kruipen eilanders uren op hun knieën door de straten. Daar- >>>

Andere Santa Maria's

De wereld telt veel plaatsen die zijn vernoemd naar de Heilige Maagd. De naam komt zelfs voor op Mars, waar een krater Santa Maria heet. Een selectie:

- Het stadje Santa Maria op het Kaapverdische eiland Sal ontstond in de 19de eeuw dankzij de winning van zeezout. Met een overvloed aan witte zandstranden is het uitgegroeid tot een belangrijke toeristische bestemming.

- De Californische stad Santa Maria (110.000 inwoners), ten noorden van Los Angeles, is omringd door de wijngaarden van de Santa Maria Vallei. Ooit was de streek bekend om haar cowboys en ranches. Nu wordt de stad geassocieerd met ‘de beste Santa Maria-grill-BBQ’ die het sociale leven bepaalt. Of het om een verjaardag gaat of om kerst, een trouwerij of een kerkdienst, hier houden familie en vrienden bacchanalen van gegrild vlees op smeuulende vuren van het hout van de Amerikaanse eik.

- Op de Filipijnen zijn zeven plaatsen die Santa Maria heten. De stad Santa Maria op het eiland Luzon ligt in een vallei waar suikerriet, mais en rijst worden verbouwd. In deze oude stad staat de Nuestra Señora de la Asuncion kerk, die sinds 1993 op de Werelderfgoedlijst staat, een nationale culturele parel.

- Sinds de Spaanse verovering in de 16de eeuw heet in Guatemala een vulkaan Santa Maria. Nadat hij vijfhonderd jaar had geslapen, laat de vulkaan sinds 1902 weer geregeld van zich horen.